2. ECONOMISCHE SITUATIE IN DE ZUIVEL IN 2024

2.1. WERELD

2.1.1. 1,7% meer melk 2024

De jaarlijkse gemiddelde groei van de wereldmelkproductie lag de afgelopen 10 jaar op 2,2%, met pieken in 2014 en 2020. Met 10 miljard liter (+1,1%) lag de toename van de melkproductie in 2022 duidelijk onder het meerjarig gemiddelde. 2023 lag in lijn met het gemiddelde. Voor **2024** (+16 mia liter) bevindt de groei zich met 1,7% opnieuw onder dit tienjarig gemiddelde.

Wereldmelkproductie per diersoort

(in miljoen ton)	2000	2010	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Koemelk	492	599	670	748	761	766	782	791
Buffelmelk	67	93	109	133	138	143	147	-
Geitenmelk	14	18	19	21	21	21	21	-
Schapenmelk	8	10	10	10	11	10	10	-
Andere	2	4	4	4	4	4	4	-
ALLE MELK	584	723	809	914	934	944	965	981

- : niet beschikbaar
Bron: IDF - World Dairy Situation (2023: voorlopig, 2024: raming)

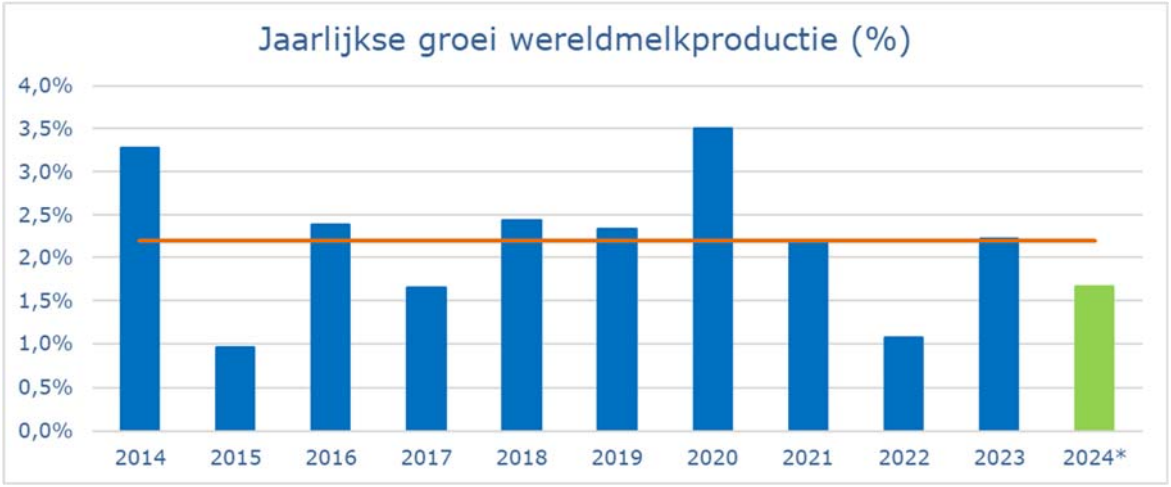

Voor **2025** wordt verwacht dat de melkproductie op wereldniveau licht zal toenemen t.o.v. die van het afgelopen jaar, onder meer door gunstige voederkosten en verbeterde weersomstandigheden. Er worden wel aanzienlijke regionale verschillen verwacht. In het eerste kwartaal van 2025 zien we al dat de melkleveringen in exporterende regio's als de VS, Nieuw-Zeeland en Zuid-Amerika hoger liggen dan vorig jaar, terwijl de productie in Europa licht daalt. Het Westen van de VS kampt echter met een uitbraak van vogelgriep bij melkvee met mogelijk een impact op de productie, dus is voorzichtigheid geboden bij het maken van voorspellingen.

2.1.2. Extra koemelk vooral in India, EU en China

Ook in **2024** blijft de EU met 157 mio ton de grootste melkproducent, gevolgd door India (131 mio ton) en de VS (102 mio ton). In 2023 zagen we in de VS een duidelijke afname van de productiestijging t.o.v. wat vroeger gebruikelijk was. In 2024 is zelfs een lichte daling waar te nemen. Ook in India neemt de productiestijging van koemelk net als vorig jaar sterk af, maar toch klokt deze nog af op +2,6 mio ton. Ook in China neemt de groeisnelheid af ten opzichte van vorig jaar, al komt ook hier met ruim 1 mio ton opnieuw een behoorlijke absolute hoeveelheid melk bij. Tot slot komt er ook 1,3 mio ton bij in de EU. Samen zorgen deze drie regio's voor meer bijna de helft van de wereldwijde toename. Verder zien we toenames in Nieuw-Zeeland, Japan, het VK, Canada, Mexico, en Brazilië. De enige regio's met minder melk dan vorig jaar zijn de VS, Australië, Oekraïne, en Argentinië.

Voor de EU wordt in **2025** een kleine daling verwacht in volume. Deze wordt met name veroorzaakt door een daling van het aantal melkkoeien, aangescherpte milieuregels, en de aanhoudende druk van dierziekten zoals blauwtong. Over de eerste vier maanden van 2025 rapporteren de VS een stijging van de leveringen met 0,9%, in Nieuw-Zeeland bedraagt deze 0,2%, en in Argentinië zelfs 11,9%. De meeste ruimte voor productiegroei ligt echter in landen als India, Pakistan, en regio's als Sub-Sahara-Afrika. Deze inschattingen zijn uiteraard aan heel wat onzekerheden onderhevig.

Melkproductie in de wereld naar verschillende landen

(in 1.000 ton)	2010	2015	2020	2023	2024	% 24/23
EU-28	149.938	162.870	-			
EU-27 (zonder VK)	-	-	154.161	155.420	156.786	0,9
Verenigd Koninkrijk (VK)			15.680	15.538	15.716	1,1
Noorwegen	1.555	1.605	1.542	1.432	-	-
Zwitserland	4.080	4.043	3.781	3.739	-	-
Ijsland	134	158	163	163	-	-
Rusland	31.847	30.781	32.226	33.800	34.074	0,8
Oekraïne	10.977	10.584	9.258	6.900	6.500	-5,8
Wit-Rusland	6.595	7.044	7.765	7.980	8.050	0,9
Servië	1.507	1.546	1.539	1.384	-	-
Australië (1)	9.373	9.971	9.124	8.627	8.610	-0,2
Nieuw-Zeeland (2)	17.895	21.568	22.339	21.132	21.893	3,6
Canada	8.434	8.773	10.035	10.265	10.340	0,7
USA	87.463	94.636	101.253	102.679	102.454	-0,2
Mexico	10.997	11.736	12.750	13.333	13.500	1,3
Argentinië	10.600	11.552	11.445	11.665	10.908	-6,5
Brazilië	29.948	35.648	36.376	36.777	37.224	1,2
Chili	2.606	2.659	2.742	2.600	-	-
Uruguay	1.910	2.315	2.272	2.300	-	-
Venezuela	2.436	2.292	2.762	2.524	-	-
China	35.756	31.798	34.400	41.970	43.000	2,5
Japan	7.721	7.379	7.438	7.298	7.357	0,8
India	54.903	73.645	108.307	128.575	131.172	2,0
Israël	1.290	1.422	1.584	1.623	-	-
Turkije	12.419	16.934	21.749	19.962	-	-
Pakistan	12.906	15.529	18.686	20.880	-	-
Iran	9.100	8.430	7.509	7.497	-	-
Uzbekistan	6.120	8.995	10.930	11.944	-	-
Zuid-Afrika	2.851	3.273	3.532	3.440	-	-
Totaal Koemelk	**610.539**	**676.917**	**748.129**	**782.083**	**793.814**	1,5
Buffelmelk	93.090	109.246	132.650	147.022	-	-
Schapen, geiten, ….	31.297	31.988	35.843	-	-	-
Totaal melkproductie	**734.926**	**818.151**	**914.647**	**964.460**	**978.927**	1,5

(1) melkjaar tot eind juni volgend jaar

(2) melkjaar tot eind mei volgend jaar

Bron: AMI

2.1.3. Boternoteringen blijven op recordhoogte

2024 werd gekenmerkt door een herwaardering van melkvet, die vooral aangedreven werd door een verhoogde vraag. Dat weerspiegelt zich in het verloop van de noteringen van het afgelopen jaar, waarbij een duidelijk verschil merkbaar is tussen boter en volle melkpoeder enerzijds, en magere melkpoeder anderzijds.

De wereldmarktprijs voor **boter** startte 2024 aan 4.750 USD/ton in januari en kende een enorme stijging gedurende het hele jaar, waarbij hoogtes tot 7.000 USD/ton werden bereikt in de zomer. Nadien schommelde de prijs, maar hij bleef nooit lang onder dat niveau. Globaal werd op jaarbasis een stijging van maar liefst 35% gerealiseerd. In het eerste kwartaal van 2025 bleef de prijs schommelen rond 6.750 USD/ton, een stijging van 5% t.o.v. vorig jaar.

Magere melkpoeder volgde een gematigdere en prijsevolutie dan boter en startte op 2.500 USD/ton, om dit ongeveer aan te houden tot de zomer. In de tweede jaarhelft nam de prijs toe tot hoogtes van 2.800 USD/ton. Op jaarbasis kwam dit neer op een daling van -2% tegenover vorig jaar, toen de prijzen hoog begonnen maar een flinke duik namen. In het eerste kwartaal van 2025 schommelen de prijzen rond 2.550 USD/ton, ofwel +4% ten opzichte van 2024.

Volle melkpoeder kende net als boter een nagenoeg onophoudelijke stijging, al zij het iets minder uitgesproken. De prijs startte 2024 aan 3.300 USD/ton, en steeg tot 3.700 USD/ton in het najaar. De prijs blijft haar geleidelijke stijging aanhouden in het eerste kwartaal van 2025, met waardes van 4.125 USD/ton (+25%).

Wereldzuivelmarkt - Gemiddelde prijzen 1994-2025
(USD/t) (1)

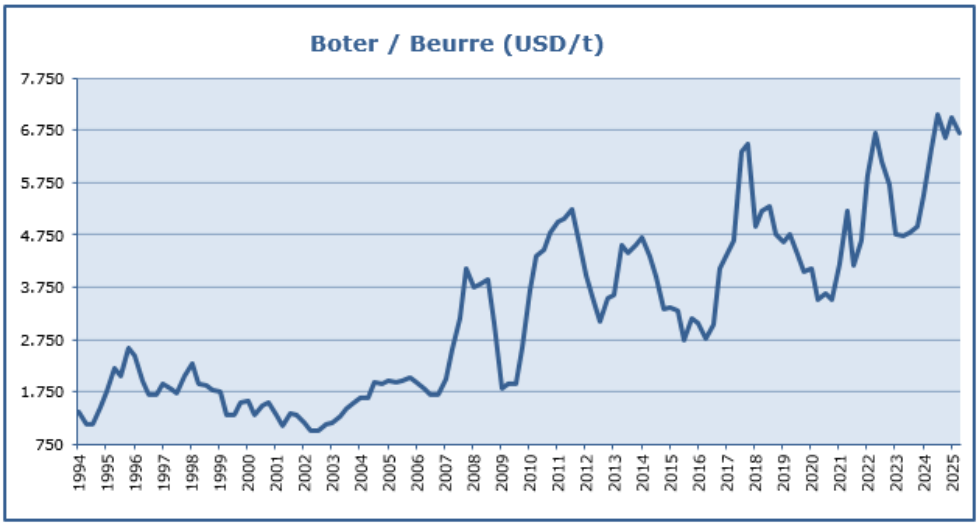

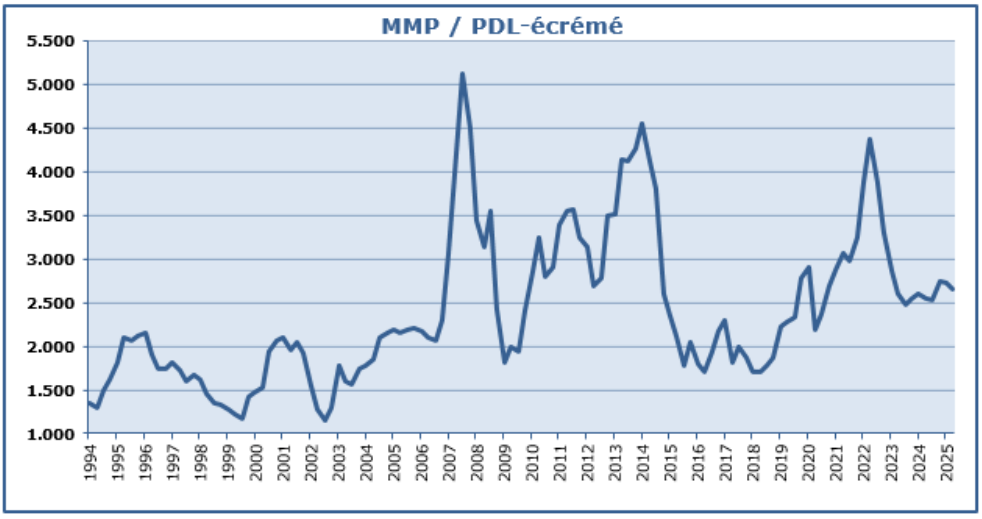

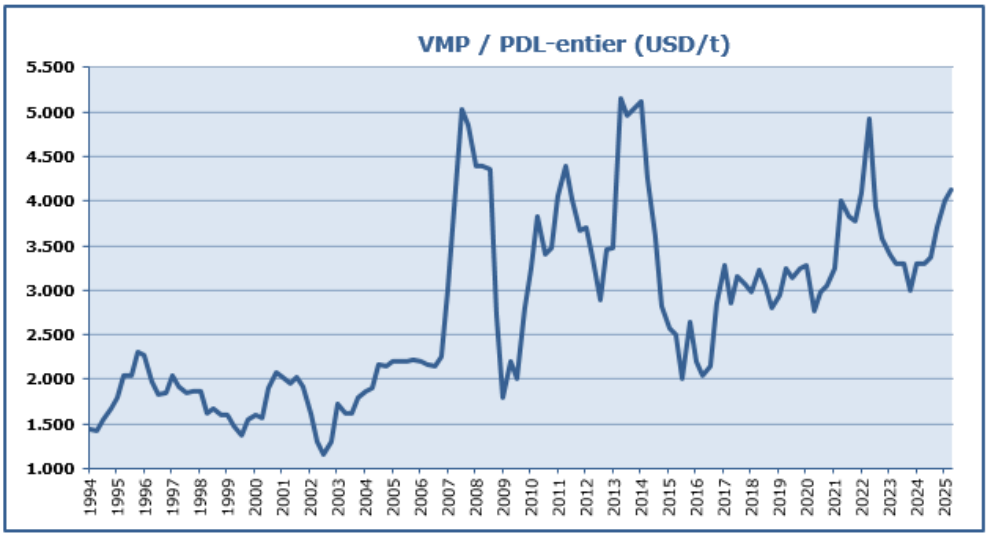

Bron/Source: ZMB/AMI
(1) F.O.B. West-Europese havens / F.O.B. ports Europe occidentale

2.1.4. Wereldzuivelhandel neemt opnieuw toe

De wereldhandel, uitgedrukt in melkequivalenten, kende in 2022 voor het eerst sinds lange tijd een daling. In 2023 volgde nog eens verdere daling. Voor 2024 wordt opnieuw een stijging opgetekend, namelijk met 2,6%. In totaal werd er 10,8 mio ton verhandeld.

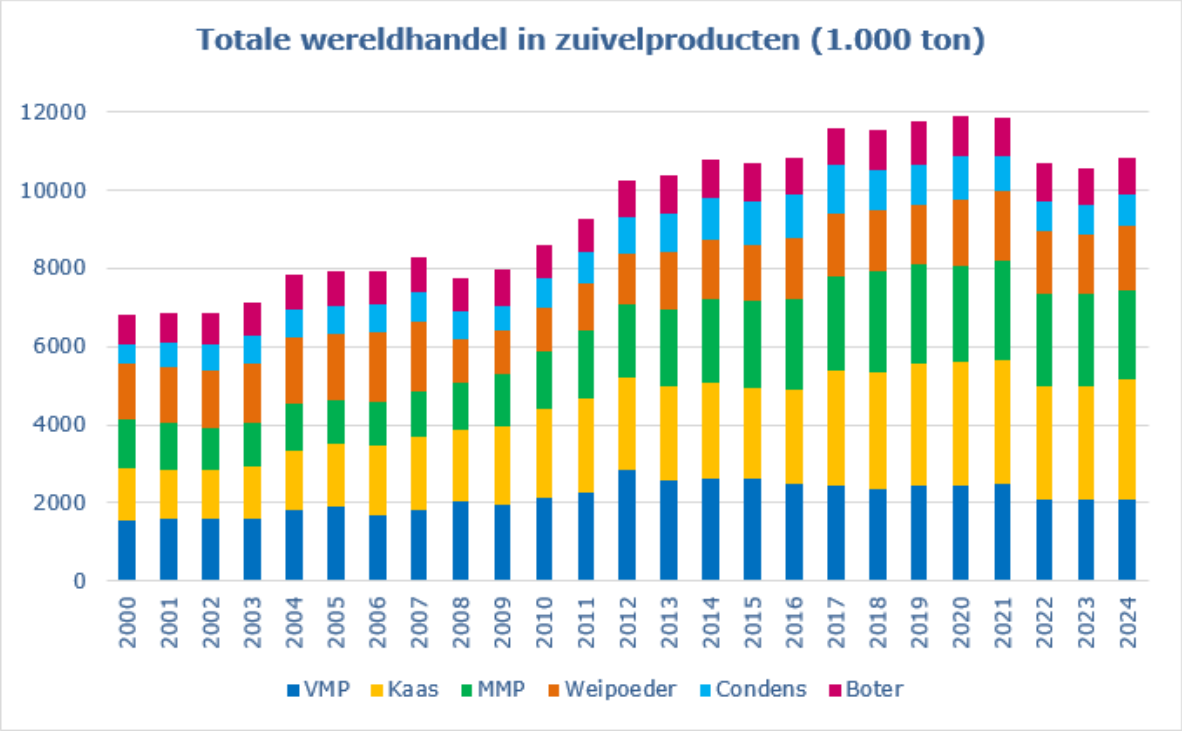

Bron: AMI

De wereldhandel in **kaas** steeg met 6% in 2024 naar 3,1 mio ton. Hiermee worden de reeds sterke groeicijfers de laatste jaren nog overtroffen. Vooral in de VS stijgt de export van kaas, met ruim 18%. De EU blijft wel duidelijk marktleider. Het Verenigd Koninkrijk blijft de grootste kaasimporteur. De wereldhandel in **boter en boterolie** bleef met 0,8% ongeveer stabiel in 2024, volgend op ruime stijgingen in 2023 en vooral 2022. Nieuw-Zeeland daalt met 4% maar behoudt zijn marktdominantie.

Volle melkpoeder bleef in 2024 nagenoeg stabiel qua handel. De daling van bijna 15% uit 2022 wordt dus niet echt verwerkt. Nieuw-Zeeland blijft onbedreigd leider in uitvoervolume en kon zelfs nog een plus optekenen van 1%. De vraag vanuit China daalt verder (-5%), maar China blijft wel veruit de belangrijkste invoerder.

De wereldhandel in **magere melkpoeder** daalde met bijna met 4% in 2024, en zit daarmee opnieuw ongeveer op het niveau van 2022. De uitvoer daalt in beide grootste exportregio's (VS en EU). De vraag vanuit zowel China als Mexico vielen ongeveer met een derde terug.

Wereldhandel in zuivelproducten
Exclusief intra-EU-handel

(1.000 ton)	2000	2010	2015	2020	2023	2024 (1)	%24/23
			EU-28	EU-27	EU-27	EU-27	
BOTER & BOTEROLIE							
EU	175	156	178	312	287	277	-3
Wereld	741	836	978	1.029	960	963	0
EU-aandeel (%)	24	19	18	30	30	29	-4
MAGERE MELKPOEDER							
EU	357	379	695	831	775	718	-7
Wereld	357	1.483	2.242	2.483	2.375	2.287	-4
EU-aandeel (%)	100	26	31	33	33	31	-4
VOLLE MELKPOEDER							
EU	575	447	401	345	260	209	-20
Wereld	575	2.120	2.616	2.436	2.077	2.073	0
EU-aandeel (%)	100	21	15	14	13	10	-19
KAAS							
EU	526	676	720	1.402	1.386	1.388	0
Wereld	1.308	2.269	2.321	3.155	2.917	3.098	6
EU-aandeel (%)	40	30	31	44	48	45	-6
WEIPOEDER							
EU		396	538	692	691	740	7
Wereld		1.139	1.430	1.701	1.492	1.624	9
EU-aandeel (%)		35	38	41	46	46	-2
CONDENSMELK							
EU	279	244	356	339	319	319	0
Wereld	512	758	1.112	1.094	744	799	7
EU-aandeel (%)	54	32	32	31	43	40	-7

(1) Voorlopig
Bron: AMI

2.1.5. Chinese vraag naar zuivel blijft dalen

In 2022 kreeg de Chinese vraag naar zuivel een serieuze knauw, na een scherpe piek in 2021. De daling zette zich verder in 2023, en ook in **2024** blijft de trend dalend. In de onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling weergegeven van de invoer van een aantal zuivelproducten. Consumptiemelk en babyvoeding zijn niet in de grafiek opgenomen, hoewel consumptiemelk een aanzienlijk deel uitmaakt van de Chinese invoer.

Vooral de daling in invoer van magere melkpoeder in 2024 valt op. Deze daalde met maar liefst 34% tegenover 2023, en bedraagt nu nog 229.000 ton. De invoer van weipoeder kende een beperkte terugval, en bedraagt nu nog 646.000 ton (-3%). Ook de invoer van kaas kende een kleine daling tot 173.000 ton (-3%). De invoer van boter daarentegen steeg in 2024 tot 136.000 ton (+4%).

De melkproductie in China is sterk beginnen dalen, na jaren van groei. Het geboortecijfer heeft zich hersteld, maar de economische groei is gereduceerd. Verder kampt het land met een hoge werkloosheidsgraad bij de jeugd, en met een vastgoedcrisis. Het einde van de stijging van de binnenlandse melkproductie zou wel een stijging van de import kunnen betekenen.

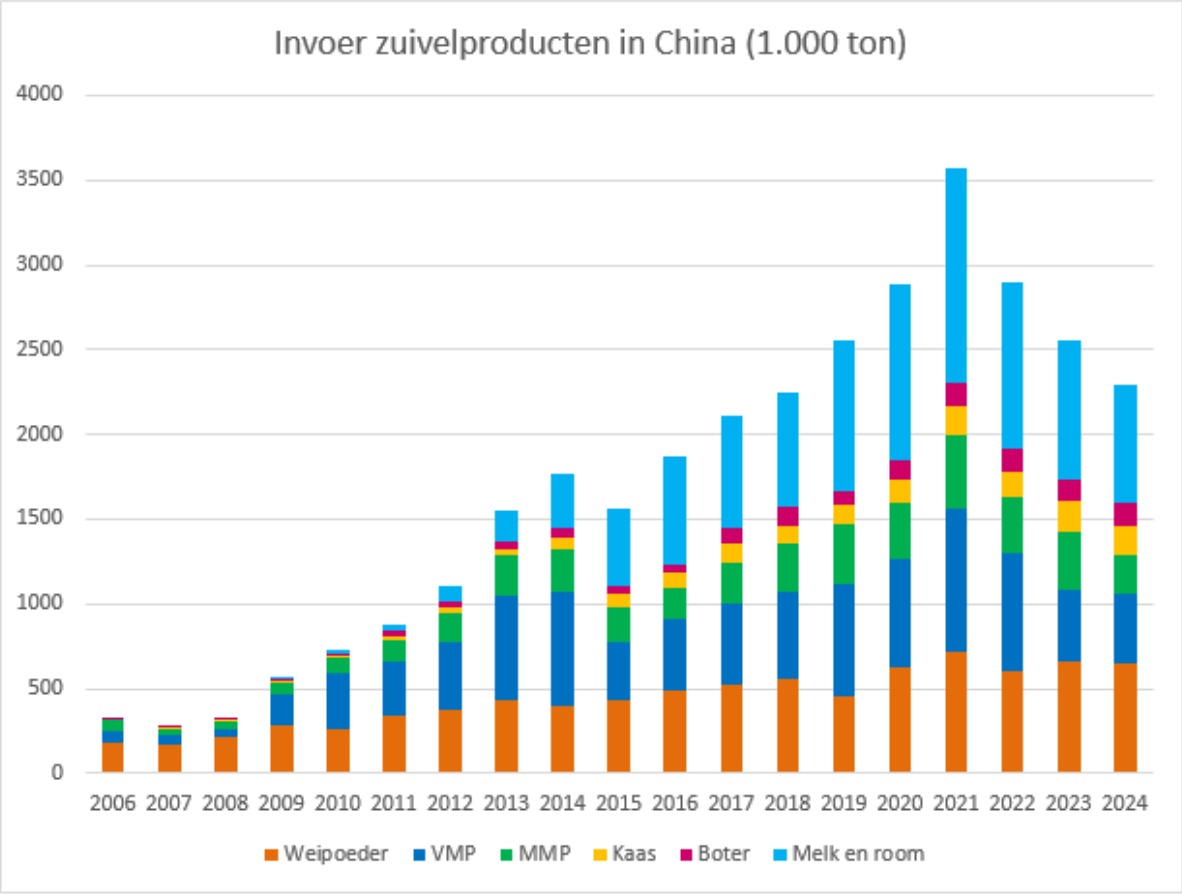

Bron: AMI